విశాలాంధ్ర సారస్వత సంచిక

కథానిక

తిరగేసిన బొక్కా

రచన: "కేశవగోపాల్"

దాదాపుమీద వెన్నెల
తళతళగా...తెల్లగా
సల్లబడాలో తెల్ల దక్కెరలా
వసిపిల్ల నవ్వులా వ్వద్వంగా
పరుచుపిల్ల యవ్వనంలా తళతళగా
దాదాపుమీద వెన్నెల ఒళ్ళో ఎదుకున్న జగనతి
పురవ్ "జగ్గూ" గుండెలు ఆనాటంతో కలా
పెలా పుకుపుకున్నై!
ద్వేషంతో రగిలిపోతున్నాయ్...
కసిగా పళం గ్రక్కుతున్నాయ్!!
జీవితంమీద కసి...మనుషులమీదకసి...
తనమీద తనకే కసి...జీవితం అతుకేసి తిర
గేసి తొడుక్కున్న బొక్కాలా 'కన్ఫ్యూ
సిన్'గా వుంది.
'వెదవజీవితం.ఒక సుఖం లేదు. శాంతి
లేదు.'
ఆఫీసుకు పోవడం. రావడం - అవన
కూడు తినడం-అయ్యరుతో పోట్లాడం.
వెదవ దాసుడు(బాస్) ముఖం ఎప్పుడూ
కోతిలా పెట్టుకుని వాడి జాతకొమ్ము పోయి
పట్లు గొణుగుతాడేంటిటో...?
వెలవరిగిపోతే ఎర్నన్ రిటైర్డ్ పెన్ష
నుంటాడు.
కాగితాలదగ్గిపెడితే యింగ్లీషు వంట
గుర్తుతీసుకున్నట్లు వరవరా తన్నానింది
గోతెని, కోటిలా వాట్సింతా గెలుచుతాడు.
ఇంగ్లీషులోనే తిడతాడుకోమ్మన్నే
అర్నూరయినా నూరారయినా ఈపారి
వాడిచేత మాటనుకూడదు. వీ లయి తే
గొంతుపిసికి దంపేయాలి!అమ్మో...హత్యా
తనొకపోతే...వరవాలేదు. దొరక్కుండా
దంపాలి...అదిఇంపెలిజెన్స్...వాడికదే
గాన్తి.
కోపంతో లేచికూచున్నాడు. సిగరెట్టు
పెలిగిందాదు.
సిగరెట్టు పొగల్లో మోహిని...బాసు క
పుత్రి.
వారెడు ఇద మెదచుట్టూ వేసుకొని
అందంగా, హాయిలుగా మోహన్లా నవమో
హిన్లా - జగన్మోహిన్లా!
జగ్గు ఆ జగన్మోహిన్ని కలలో ప్రేమిం
దాడు. తన ప్రేమ పుష్పం అనిడ పాదాల
దగ్గిర పెట్టాడు. అందమైన పద్మపాదాల
దగ్గిర.
తోసేసింది. తొక్కేసింది తన ప్రేమ
పుష్పాన్ని విరాకరించింది. తన ప్రేమను
అట్టో ఆఫీసరు కూతుర్నని ఎంత
పొగరో...!
తన్నాటి మగడు దొరకాలంటే అదిఇంకో
జన్మెత్తాలి. వాళ్ళ నాన్న లండం సొమ్ము
కుమ్మరించాలి కట్నం క్రింద.
ఏవనుకున్నారో. డామిట్! రేపు
కలిసిస్తే నా తడాకా చూపిస్తా! వెన్నెల నవ్వు
తోంది-కవిస్తోంది. నిద్రరాలేదు.
తిరగేసిన బొక్కా సరిగ్గా తొడుక్కు
న్నాడు...కాళ్ళకోసం వెదికాడు. వెదకవది
సమయానికి ఏదీ కనిపించడు.
తలవు దగ్గిర పొద్దున వచ్చిన పుత్తరం
పడివుంది తీసి జేబులో పెట్టుకున్నాడు.
ఆ ఫీసులో కనిపించని కాగితంలా
దాల్చేసటిక్కనిపించింది కాళ్ళు.
తలుపు కు - కాళ్ళమెందుకేమూరి ...
దొంగల్రాలీ... ఎత్తుకపోనీ...!
ఏముంది ఎత్తుకుపోటాన్కి! కాళ్ళు మళ్ళీ
యథాస్థానంలో పెడ్తేశాడు. తలుపు రెక్కలు
మూసి వీధిలోపడ్డాడు జగ్గూ.
నిరిమా వెంటర్లోకి నడిచాడు.
వీధిలో రిక్షాగంటలు...సైడ్...సైడు...
"ఎంతయ్యో. తాగొచ్చావా...నిండి కింద
పడితే"
తప్పుకున్నాడు జగ్గూ.
జనం జల్సాగా తిరుగుతున్నారు -
—బీడీలాగుతున్నారు . సిగరెట్లు పారే
స్తున్నారు తాగి.
'కామిన్ థియేటర్లో'అరుపు ఎక్కువ.
టీ కొట్లో గరందా...
సాని కొంపలో గరం గరం కొగిరి.
వీధిలో కుళ్ళాలు కొట్లాడు కొంటున్నాయ్
ఎంగిలాకులకోసం.
పోట్లాడు కుంటున్నారు. క్లబ్బులో పెద్ద
మనుషులు దొంగముక్కాడ వంచి నందుకు.
జనం వాకర్లోకడు పొడుచుక తన్తే
దాన్నుడ్డు, మా ఆఫీసరు గాణ్ణి నేనే పొడవాలి,
వాడి తూకు రేపవాలి, వాడి పెళ్ళాం
ఇంకోడితో ఉంటాలి..అప్పుడుమజా!
నిరిమా పోస్టర్లదగ్గిర జనం.
వింతకళ్ళతో గుంతకళ్ళ హీరోయిన్ని
చూస్తున్నారు.
పోస్టరుమీద పాముకత్తుల. ముంగిన
కత్తులలో యుద్ధం. పోస్టరుమీద దాన్నడుకు
వాంటిమీద స్పృహలేకుండా వుంది.వున్న
కాస్త గుడ్డ పీరా తనేస్తే బుకింగ్స్ ఇంకా
బాగావస్తాయిను కుంటా. పస్ట్ షోకానాన్నిచూ
లింది చివరికి హాలు.
జనం..సముద్రంలాంటి జనం.
గేట్లుతోసుకుని వీధినపట్టాడు.
ఆటో ఎంతజనం.. ఎంతమనం...
ప్రాడ్యూసరుకు, థియేటరు వాడికి వందుగే..
థియేటర్లో పనివాళ్ళకు బోనసులు మాత్రం
వుండవు. జనం యిళ్ళకు పోతున్నారు.
రిక్షాలమీద. జట్కాల్లో
కలిగిన వాళ్ళు కార్లమీద
ఎగిరి రెండుగాళ్ళమీద కూచుంది.
అరుపు థియేటర్లో లైట్లు వెలిగాయి.
సీటర్లల్లో కలకలం. 'ఏం జరిగిందంటే
ఏం జరిగిందని' జనం మూగాయ అనుచు
చున్నారు.
"సినిమా ఎత్తుల్లో నవ్వినుకు అవ
కూడదు తనుపడింది!" ఒకరి సానుభూతి.
"ఊహూ... ఎప్పు... ఏమ్పొచ్చాయి .
కాళంవెనుక చేతిలో పెట్టింది" ఇంకొకరి
దయాగ్రాహిన్.
"తిరిగెసిరో చీకట్లో ఎట్టుకున్నా ఫ్రి
రోయ్!" అని యింకో అపవు నివయం
అనిడ చెప్పిందాకా తెలిలేదు
వెక్కుతూ "నందికొక్కు...పూరు...
అంది ముహంకప్పుకుంటూ థియేటర్లో
అందరూ నవ్వారు.
మోహిని ఎద్దింది.
లైటారిపోయాయి...మళ్ళీ
జగ్గూ అడ్డీ ఓపన్నాడు ఆ చీకటో
అదిక బుగ్గల్ని చేతిలోకి తీసుకుని నిమురూ!!
భయం వెందుకూ.. నేనొక్కడే వున్నాగా...
భయం వేసినప్పుడు నన్నుదాపేసుకో!!అన్నాడు
నిశ్శబ్ద విప్రాంతమైంది. ఎట్టకేలకు.
హీరో. హీరోయిన్. విలన్. వాంప్.
ఒక్కటా మిగిల్లేదు. అదిసందింతదాకా!.
అందరూ ఒకరినొంట ఒకరు టికెట్టు పుచ్చు
కున్నారు ఎవరికారికి. ఫ్రేష్ అదీ చిత్ర
సంపే.బ్రహ్మాండమైన ట్రాజిక్ ఎఫెక్ట్.
జనంచిత్తై పోవాల్సిందే. !!
జగ్గూ మోహినీ జయటకొచ్చారు.
జగ్గూ చేతుల్లో మోహినినడుము...
జగ్గూ మెసకుచూ మోహినీ చేతుల
మెల్లగా జయటికిసిసిపోయిన కొచ్చారు జగ్గూ.
డీ బగానడిచింది మోహిని
"నాపభయపడేస్తోంది. నన్ను మాయింటి
చేర్చిపెట్టాలి కట్టుకోండి" అంటూ ప్రతిమా
లింది. జగ్గూ ఒప్పుకోకతప్పలేదు
'ఇదేనిటి మోహిన్నీ. వాళ్ళనాన్నని
ఏర్పించాలనుకొని చివరికి సాయం చేస్తు
న్నాను!'
రిక్షా మాట్లాడాడు చెరొకటి.
మోహిని రెండక్కడ్లేసు ఒకటి దాలంది.
రిక్షా, మోహిని జగ్గూ అనుకుని
సాగా వ్యాపారం నడాపూ సాగుతూనే
వుంది.
వకోడీం వ్యాపారం రక్షుగా వుంది.
పుస్తకాలబట్టో ఉన్నులకొద్దీ పెన్ను
సాహిత్యం అమ్ముకం రూపాయా పిల్ల
పెంపుల్లా దలాయిలే—
వీరి ఒళ్ళమ్ము కుంటోంది.
క్లబ్బులో ముక్కాడ ఒకరి చేతిలోంది
యింకొకరి చేతిలోకి మారుతూ దబ్బుడ
ఒకరి ఒళ్ళోంచి యింకొకరి ఒళ్ళోకి మార్చి
స్తున్నాయి.
లేచిపోయిన పిల్ల తిరిగి రాలేదు
జగ్గూ వాళ్ళనాన్న గుండెలు ఆగకుండా
వుండలేదు !!
ఆఫీసు తెరుచూ పుస్తా దాంగ్లంలో
జగమేమాయ - ప్రతు పేమాయ - మాయ
లోనే వర్వంవుంది — ఏదీలేదు." - జగ్గూ
పత్తు మత్తుగా చిత్తుగా తాగినవాడ్తాడుంది .
మనుషులింయకే తాగుతారేమో అనిపిం
చింది జగ్గూకి
మల్లెపువ్వులాంటి తెల్లటి వెన్నెట్లోకి
తెచ్చుకున్నాడు ఏస్కీ సీసా.
మూత పగలగొట్టాడు. దాసుకుని గొంతు
పట్టుకున్నట్లు సీసా గొంతు పట్టుకున్నాడు.
ఆఫీసుకు 'పాల్ స్ టీక్' పూసబెరికినట్లు
బిరడా పీకేశాడు.
సీసా ఎత్తుకుని పిసాలోని మోహిన్ని తాగే
శాడు గుటగుటా! బాధ తాగేశాడు.
దుఃఖాన్ని మింగేశాడు.
కడుపులోకి పోయింది దుఃఖం
గుండెల్లోకి పోయింది. బాధ.
కడుపులో కలబెడుతూనే వుంది దుఃఖం.
గుండెల్లో చిచ్చుల పొడుస్తూనే వుంది
బాధ
ఖాళీసీసా పొట్లపొట్లపీకుస్తోంది దుఃఖంతో.
జగ్గు నవ్వుకున్నాడు!!
మంచువెన్నెల మగ్గిస్తూనే వుంది.
ఏకాంతపూర్లో ఉయ్యాల్లో మోహిని కొడుకు
'క్యాడు' ఎన్నాడు.
మరేకో పూర్లో జగ్గూ చెల్లెల్ని లేవదీసుకు
పోయాడు. ఆమను దొక్కలో ఒక్క
తన్ను తన్నేశెంపుకొ!
వాళ్ళ పూర్లో జగ్గు వాళ్ళమ్మ వాంటిగా
వడుకుంది. నిద్రాక.
ఇదే పూర్లో వాళ్ళమ్ముకున్న సీతి ఎము
కల్లో బాకతో మూరిగింది.
రోజులాలే వొచ్చింది. రంగెడి రంగ్రి
యింటికి వొచ్చిన ఎదురింటి తక్కువిచుక్క
తడుపుర్తోనుకుని వెళ్ళని కారిలోనం.
మంచువెన్నెల పరగ్గానూనే వుంది!
"యింకా యింట్లో ఒక్క తిణంవుంటుకు
వెన్నొగ్గేస్తే (రతకలేదు" ఒక్క పుకుకుతో,
వొచ్చి జగ్గు కారులించుకుంది. వెన్నెల,
యిపంగా, ఆకరిగా, ఎముకలు విరిగేగా.
జగ్గూకి 'జీవితం బొక్కా' తిరగేసి తొడు
క్కున్నాడో. సరిగా తొడుక్కున్నాడో తెలి
లేదు ..... ఆలిణంలో!!
కూచుంది వెన్నెల. అతనిమీద ఒరిగి
పోయింది. అతని రక్తం మరకలెరుకూ.
ప్రేసరీ గుచ్చుకుంది. బంతిపువ్వు నలిగి
పోయింది. రాలిపోయింది. జగ్గూ మోహిని
చెయ్యి ఒళ్ళోకి తీసుకుని,
"పందికొక్కు లాంటే భయమా?" అనడి
గాడు.
మోహిని నవ్వింది. తలం అడ్డంగా
తిప్పింది.
"భయమెందుకూ? పందికొక్కు లా
తింటే బాపుంటాయని.గాదిక చెప్పిం ది.
నాకేం భయంలేదు. అసలు పందికొక్కుల
మంచివాళ్ళనాడు. ఒక్కదెబ్బతో దొంగి
లిస్తారు. మనన్నంతా అనుకున్నాడు.
వెన్నెల తెల్లగా కాయతోంది.
జగ్గూహృదయం దల్లాడుతోంది. సెలగా
కృష్ణా ఎద్దరోయూను.
అతనాత్మ
మోహినీ, జగ్గుపాత్రుల్లో, దీపకో, జా
దగ్గర, కాలవగట్టుర మూ మెలు పాడుకున్నా
డు. దూ...మైపైకర్రాస్తాలోగానీ ఎంతక్కా
స్తాడు.
జగ్గు వారంరోజుల తర్వాత బొక్కా
వాకవాడికేస్తూ తడవడం మర్చిపోయిన
పుత్తరం చూసి తడుపుకున్నాడు
చిన్న చెల్లెలు పరోక్ష లేదిపోయిందంటు!
జగ్గు ఏడుపుడుకు నవ్వొచ్చింది. తలే
పన్లేసింది. కాకపోతే దానికి పెళ్ళిచేయకపోతే
ఏంజేస్తుంది. ఎన్నాళ్ళో అమ్మకు నాన్నకు
బాగా దుక్కిచెస్తుంది.
లేకపోతే వరవరా ఎవరు కర
మన్నాడు? పెద్దపిల్ల పెళ్ళికి. రెండో పిల్ల
మూడోపిల్ల పెళ్ళికి పుట్టుకొంటా. పాపం,
ఆస్తి ఎవరమ్ముకోవాల్సిన్నాడు ? తొంబ్రిన
పిల్లను పెళ్ళిపెటాపల్లేపుండా యింట్లో పెటు
కుంటే అంతేపిస్తుంది! నేను అమాయకుణ్ణి
కాబట్టే ఎవరోకూ లేదిపోలేదు! అది మంచి
పని పనింది. అనుకున్నాడు జగ్గూ
జగ్గూకో మోహిని కథ అడ్డం తిరిగింది

సోదె చెబుతానమ్మ సోదె ....

వుంటేగా భయపడడానికి!"
"సరిందాకా అరిపాపెంటుకూ."
"వూరికే తమాషాకి ప్రిన్ పుట్టిస్తానని
వూహూ. అంటుకొక్కాడా కాదు. మీరు
నాకోసం ఏం చేస్తారో చూద్దామని!"
జగ్గూ కాపలించుకుంది పరిజ్ఞరం
వొచ్చినట్లు. "నువ్వంటేనాకిష్టం. మరినేనంటే
నీకు ప్రేమ లేదూ?" అనడిగింది.
"ప్రేమ దైలా గుడి బాగావొచ్చే!"
అనుకున్నాడు జగ్గు.
మోహిని యిల్లు నమీపించింది రిక్షా.
మోహిని రిక్షాదిగి వొంగి జగ్గూని ముద్దు
పెట్టుకుంది.
ఛీయో టా. టా. రేపు సాయంకాలం.
జాగ్రత్త.... ఏం... వస్తావా" అంటూ
చేయిఆడిస్తూ లోనికి నడిచిపోయింది.
జగ్గూ కళ్ళు నులుముకున్నాడు. "కాదు
నుమా కలకానుమా!' అని.
రిక్షా డబ్బులు తనే చెల్లించాడు.
రూము కొచ్చాడు. హుషారుగా ఈల
వేసుకుంటూ.
తడుపుకు దార్లాతెరచివున్నయ్...హుంగ్
దొంగలు వచ్చారా! చూస్తే ఒక్క వస్తువూ
పోలేదు. దొంగలు వుంచివాళ్ళే. అనకాళ్ళే
మోహినికి వాళ్ళ నాన్న పెళ్ళాడమని
బలహీయిచ్చారు. వదిలిపెట్టారు...
జగ్గూకోగాడు. దబ్బుపుట్టగా సంపాదించే
ఇంజనీరుకో.
మోహినిగూడా వొప్పుకోక్కు వొప్పుకుంది.
"ఎంచేతనరిగితే...
అందిగదా—
"ప్రేమప్రేమే...పెళ్ళిపెళ్ళే"అని.
ఇంకాపెంటో తెలుగా!
ప్రేమకుపెళ్ళికి సంబంధంలేదు. నేను
నిన్ను ప్రతికి నంతకాలం ప్రేమిస్తూనే
వుంటాను. నామొహిళ్ళి ఎంత మాత్ర మూ
ప్రేమిందను... ఏ అవతైనా ఒక్కసారే
ప్రేమిస్తుంది. నా ప్రేమ మంచుమిందువులా
నిర్మలమైనదీ! అని.
దెబ్బతో పిల్లలా ... జగ్గూ కోపవ
మొచ్చింది పళ్ళు కొరుకుకున్నారు. బొక్కా
దింపుకున్నాడు. మోహిన్ని కసిగా తిట్టాడు
మోహిని పెళ్ళినుకుని మొగుడితో
లేదిపోయింది.
జగ్గూ జీవితపు బొక్కా మళ్ళీ తిరగ
పడింది!
జగ్గూ ప్రేమకు దాదతో మూంగలేక
మూరిగాయి.
వెన్నెల తెల్లగా అందంగా కాయతూవుంది
అడవిగానూ. టాన్లోనూ. 'కామిన్ థియే
టర్లో' అడ్డు ఎక్కువ డబుల్ వెండరీ
కొట్టింది.

ఆదర్శోపాధ్యాయుడు

ఉపాధ్యాయ జాతీయ బహుమతి గ్రహీత శ్రీ మద్దులూరి రామకృష్ణ

జీవిత పోరాటంలో... అనకు పాడక
కృషికో నంతె ఎదిమిటి పంపర్వాణాలుకలని
పోయిన బడుగుపేహం... ఉపాధ్యాయుడుగా
ఇరవై నాలుగు వసంతాలు అనుక్షణం పెద్దు
దనం నూపించే కొనదేరిన మనుష్యు...
విశాలాలం ... కాంతివంతమైన కళ్ళు...
అట్ట విద్యాసాన్ని వెలువరించే మాల్లోపు
దీక్ష...సౌమ్యతా... కట్టు లో బొట్టు లో
మాటలో మంతిలో నిరాడంబరత - ఇదీ
మద్దులూరి రామకృష్ణగారి రూపం.

•

'మీ కులమేమిటి?—ఎవరో ప్రశ్నించాడు
కళ్ళల్లో ఇన్ని అనుమానాలు పెట్టుకొని
ఈ ఒక్క ఎవిక్షన్ సేవకుడ్ అ వార్డు
నాకదేమిటనే ప్రశ్న వందేహమేకో
ఆ ప్రశ్న వెనుక గూడుకట్టుకొని ఉంది.
ఓ చిరునవ్వునవ్వి పూరుకొన్నాడు రామ
కృష్ణ.
గుంటూరులో ఇంటర్ చదువుతూ
స్వాతంత్ర్య పోరాట కరణాలనము విని తడు
పున స్వస్తిచెప్పి వ్యక్తి సత్యాగ్రహిగా
నాకుపంచి పెన్షిల్ జైలులో నాలుగు నెలలు
నిర్బంధించబడినప్పుడు జైలులోనారా అదే
ఎత్తు వేసాడు.
'ఏ కులమేమిటి...?' అని
నమూనాలు చెప్పని రామకృష్ణమనుకాళ్ళకు
బేడీలువేసి ఒంటరిగదిలో నిర్బంధించి
హింసించాడు.
కాని ఆరకీయకనే గుమ్మడిపిట్ట
కులంవంగాని అనుక ఎప్పుడో మరచి
పోయాడు.

• • •

ఊరికే తిరక్కపోతే తమ్మతిరకు దరవ
రాదుట్రా అని కృష్ణా పత్రిక, ఆంధ్ర పత్రిక
మందు నడేసేవాడు తండ్రి.
అయిన పాపులారి (దానవ జాలుకా)
గ్రామకరణం. జాతీయోద్యమాభిమాని.
వ్యక్తికావరణం తీవ్రమైనగొడ్డి మట్టూరి
వారికి, నాగేశ్వరరావుపంతులుగారికి ఏకవ్య
క్తిత్వంగా మారిపోయాడు రామకృష్ణ.
దేశభక్తి అతనిలో అనవి ఆ్వాలగా
మారింది.
అలా జాతీయధారాలు రేపిన తండ్రే...
తీరా కొడుకు జైలుకు పోయాడు అన్న
వెప్పాడు ... ప్రతిమాలేదు ... కళ్ళనీళ్ళు
పెట్టేడు.
చివరి అస్త్రం కూడా ఉపయోగించాడు
'రేపే వీరార్య కానూనికి తప్పుతుందని'
ఉహు...రామకృష్ణ పట్టిన పంచేటికి
మూడేకాళ్ళు.
అతనికి దేశమాత దాస్యవిముక్తి మొద
టది...రోగాల అ తరువాతది.

•

అది దానల్లో "మిడిల్ ప్రైమరీస్కూలు."
తడువుకొన్న ఆ స్కూల్లోనే నెలకొరీగేడ్
ఉపాధ్యాయుడుగా జీవితం ప్రారంభించాడు
రామకృష్ణ.
పిల్లలన్నా...పూలన్నా అక్కడే అతి
యిష్టం ఏర్పడింది.
పెత్తనంటే అయినకు నసేమీ వరి
పడదు.
పసివాళ్ళ ముగ్ధ మందహాసమో ప్రకు
గంపటం. అల్లాలాంటి ఆ పిల్లల్ల హృద
యాల్ని తీర్చిదిద్దటం...తన జీవనధ్యేయంగా
భావించాడు. అనేక ప్రయోగాలు అనుసరి
అన్నవి పరిశీలిస్తూ సాగించాడు.

• • •

పిల్లలు వెన్నెల్లో "పీకాట" ఆడుకొం
టుంటే ఓరగా చూసాడు. ఇంకా ఏదో
తపస్సుంది. ఆ మధురానే మనస్సు
కలిగిన యువకుడంచడు పైజ్ఞానిక రాజా
ఏర్పడ్డాడు.
రామకృష్ణ ఆర్యకాన్న రూపకల్పన
జరిగి 'షాడోప్లే' వెడుగులోకి వచ్చింది.
సాంఘికాత్మక రంగంలో సంచలనం
కలిగించింది.
ఆ పైజ్ఞానిక రాజావమిస్తే వృద్ధు లే
మార్చుమాము, ఇస్తుము, విముక్తి అనే
షాడోప్లే రచనదుస్వాతంత్ర్యపోరాటాలదు.

• • •

ఎందరో అజ్ఞానుల్ని ఎక్కువ్ చేసాడు
రామకృష్ణ. దానికి గ్రంథాలయాల్ని సాద
నంగా ఎన్నుకొన్నాడు. దాంట్లు మున్సిపల్
పబ్లిక్ లైబ్రరీ నందాలయంగా నుండి
శ్రీ. పుట్టిన. దాని విలాగాలు ఏర్పరచి
'కూర్చుండ మా యింట పురిపీఠలేవు.
నా ప్రణ మాంకమే సిద్ధపరచనుంటే'...
రామకృష్ణ అభ్యర్థనం అంది...అన్నాడువచ్చిన
తర్వాత రూపం ఎరికగా చూడాలనిపిస్తేను.
ఎప్పటి చిరునవ్వు అహంభావా తప్ప
అహం లేదు.
గోడమీద ప్రేమాన తీసిన 'నెహ్రూ -
బర్నార్డ్' చిత్రపటమూ. రవీంద్రుడూ
మాయాడాగానే స్వాగత మిచ్చాడు.
'దుర్ విగ్రహం' ధ్యానముదరోనేవుంది
చెప్పాడు . కళ్ళు - నోరు మూసుకొని
కోతిబొమ్మలా మూగానే ఉన్నాడు తన
మిన్నదాంట్లో అతనవక్కాలంచేసి తోయగా
సహనంతోనే కూర్చోపెట్టుకొని 'తన రాకే
మా అదృష్టం'అని మాయాడాగానే అతనలా
ఆ దంపతులు కృతజ్ఞత వెలిబుచ్చారు.
ఏల్లలూ ... తోటా ... పూలూ ... పున్న
కాలూ మాయాడాగానే ఏమాయాలేదు.

• • •

వర్షధర్ గణగణ మన్నది. అధ్యాపకుల
కోసం (వారల్ల తాలూకా) జిల్లా పరిషత్
హైస్కూలు.
దాంతారికను చిందిం లాయుగా వసనవ
దేరేసు. 'వందేమాతరం'తో ఆ వెంనీ
పారంభమయ్యింది.
ఓ ఇరవాను నిక్కనిక్కు చుంటూ
పిల్లలు ఎదురుగా పూసుకొన్నాడు రామ
కృష్ణ.
గుంటూరులో ఇంటర్ చదువుతూ
స్వాతంత్ర్య పోరాట కరణాలనము విని తడు
పున స్వస్తిచెప్పి వ్యక్తి సత్యాగ్రహిగా
నాకుపంచి పెన్షిల్ జైలులో నాలుగు నెలలు
నిర్బంధించబడినప్పుడు జైలులోనారా అదే
ఎత్తు వేసాడు.
'ఏ కులమేమిటి...?' అని
నమూనాలు చెప్పని రామకృష్ణమనుకాళ్ళకు
బేడీలువేసి ఒంటరిగదిలో నిర్బంధించి
హింసించాడు.
కాని ఆరకీయకనే గుమ్మడిపిట్ట
కులంవంగాని అనుక ఎప్పుడో మరచి
పోయాడు.

• • •

ఊరికే తిరక్కపోతే తమ్మతిరకు దరవ
రాదుట్రా అని కృష్ణా పత్రిక, ఆంధ్ర పత్రిక
మందు నడేసేవాడు తండ్రి.
అయిన పాపులారి (దానవ జాలుకా)
గ్రామకరణం. జాతీయోద్యమాభిమాని.
వ్యక్తికావరణం తీవ్రమైనగొడ్డి మట్టూరి
వారికి, నాగేశ్వరరావుపంతులుగారికి ఏకవ్య
క్తిత్వంగా మారిపోయాడు రామకృష్ణ.
దేశభక్తి అతనిలో అనవి ఆ్వాలగా
మారింది.
అలా జాతీయధారాలు రేపిన తండ్రే...
తీరా కొడుకు జైలుకు పోయాడు అన్న
వెప్పాడు ... ప్రతిమాలేదు ... కళ్ళనీళ్ళు
పెట్టేడు.
చివరి అస్త్రం కూడా ఉపయోగించాడు
'రేపే వీరార్య కానూనికి తప్పుతుందని'
ఉహు...రామకృష్ణ పట్టిన పంచేటికి
మూడేకాళ్ళు.
అతనికి దేశమాత దాస్యవిముక్తి మొద
టది...రోగాల అ తరువాతది.

• • •

అది దానల్లో "మిడిల్ ప్రైమరీస్కూలు."
తడువుకొన్న ఆ స్కూల్లోనే నెలకొరీగేడ్
ఉపాధ్యాయుడుగా జీవితం ప్రారంభించాడు
రామకృష్ణ.
పిల్లలన్నా...పూలన్నా అక్కడే అతి
యిష్టం ఏర్పడింది.
పెత్తనంటే అయినకు నసేమీ వరి
పడదు.
పసివాళ్ళ ముగ్ధ మందహాసమో ప్రకు
గంపటం. అల్లాలాంటి ఆ పిల్లల్ల హృద
యాల్ని తీర్చిదిద్దటం...తన జీవనధ్యేయంగా
భావించాడు. అనేక ప్రయోగాలు అనుసరి
అన్నవి పరిశీలిస్తూ సాగించాడు.

• • •

పిల్లలు వెన్నెల్లో "పీకాట" ఆడుకొం
టుంటే ఓరగా చూసాడు. ఇంకా ఏదో
తపస్సుంది. ఆ మధురానే మనస్సు
కలిగిన యువకుడంచడు పైజ్ఞానిక రాజా
ఏర్పడ్డాడు.
రామకృష్ణ ఆర్యకాన్న రూపకల్పన
జరిగి 'షాడోప్లే' వెడుగులోకి వచ్చింది.
సాంఘికాత్మక రంగంలో సంచలనం
కలిగించింది.
ఆ పైజ్ఞానిక రాజావమిస్తే వృద్ధు లే
మార్చుమాము, ఇస్తుము, విముక్తి అనే
షాడోప్లే రచనదుస్వాతంత్ర్యపోరాటాలదు.

• • •

ఎందరో అజ్ఞానుల్ని ఎక్కువ్ చేసాడు
రామకృష్ణ. దానికి గ్రంథాలయాల్ని సాద
నంగా ఎన్నుకొన్నాడు. దాంట్లు మున్సిపల్
పబ్లిక్ లైబ్రరీ నందాలయంగా నుండి
శ్రీ. పుట్టిన. దాని విలాగాలు ఏర్పరచి
'కూర్చుండ మా యింట పురిపీఠలేవు.
నా ప్రణ మాంకమే సిద్ధపరచనుంటే'...
రామకృష్ణ అభ్యర్థనం అంది...అన్నాడువచ్చిన
తర్వాత రూపం ఎరికగా చూడాలనిపిస్తేను.
ఎప్పటి చిరునవ్వు అహంభావా తప్ప
అహం లేదు.
గోడమీద ప్రేమాన తీసిన 'నెహ్రూ -
బర్నార్డ్' చిత్రపటమూ. రవీంద్రుడూ
మాయాడాగానే స్వాగత మిచ్చాడు.
'దుర్ విగ్రహం' ధ్యానముదరోనేవుంది
చెప్పాడు . కళ్ళు - నోరు మూసుకొని
కోతిబొమ్మలా మూగానే ఉన్నాడు తన
మిన్నదాంట్లో అతనవక్కాలంచేసి తోయగా
సహనంతోనే కూర్చోపెట్టుకొని 'తన రాకే
మా అదృష్టం'అని మాయాడాగానే అతనలా
ఆ దంపతులు కృతజ్ఞత వెలిబుచ్చారు.
ఏల్లలూ ... తోటా ... పూలూ ... పున్న
కాలూ మాయాడాగానే ఏమాయాలేదు.

• • •

వర్షధర్ గణగణ మన్నది. అధ్యాపకుల
కోసం (వారల్ల తాలూకా) జిల్లా పరిషత్
హైస్కూలు.
దాంతారికను చిందిం లాయుగా వసనవ
దేరేసు. 'వందేమాతరం'తో ఆ వెంనీ
పారంభమయ్యింది.
ఓ ఇరవాను నిక్కనిక్కు చుంటూ
పిల్లలు ఎదురుగా పూసుకొన్నాడు రామ
కృష్ణ.
గుంటూరులో ఇంటర్ చదువుతూ
స్వాతంత్ర్య పోరాట కరణాలనము విని తడు
పున స్వస్తిచెప్పి వ్యక్తి సత్యాగ్రహిగా
నాకుపంచి పెన్షిల్ జైలులో నాలుగు నెలలు
నిర్బంధించబడినప్పుడు జైలులోనారా అదే
ఎత్తు వేసాడు.
'ఏ కులమేమిటి...?' అని
నమూనాలు చెప్పని రామకృష్ణమనుకాళ్ళకు
బేడీలువేసి ఒంటరిగదిలో నిర్బంధించి
హింసించాడు.
కాని ఆరకీయకనే గుమ్మడిపిట్ట
కులంవంగాని అనుక ఎప్పుడో మరచి
పోయాడు.

• • •

ఊరికే తిరక్కపోతే తమ్మతిరకు దరవ
రాదుట్రా అని కృష్ణా పత్రిక, ఆంధ్ర పత్రిక
మందు నడేసేవాడు తండ్రి.
అయిన పాపులారి (దానవ జాలుకా)
గ్రామకరణం. జాతీయోద్యమాభిమాని.
వ్యక్తికావరణం తీవ్రమైనగొడ్డి మట్టూరి
వారికి, నాగేశ్వరరావుపంతులుగారికి ఏకవ్య
క్తిత్వంగా మారిపోయాడు రామకృష్ణ.
దేశభక్తి అతనిలో అనవి ఆ్వాలగా
మారింది.
అలా జాతీయధారాలు రేపిన తండ్రే...
తీరా కొడుకు జైలుకు పోయాడు అన్న
వెప్పాడు ... ప్రతిమాలేదు ... కళ్ళనీళ్ళు
పెట్టేడు.
చివరి అస్త్రం కూడా ఉపయోగించాడు
'రేపే వీరార్య కానూనికి తప్పుతుందని'
ఉహు...రామకృష్ణ పట్టిన పంచేటికి
మూడేకాళ్ళు.
అతనికి దేశమాత దాస్యవిముక్తి మొద
టది...రోగాల అ తరువాతది.

• • •

అది దానల్లో "మిడిల్ ప్రైమరీస్కూలు."
తడువుకొన్న ఆ స్కూల్లోనే నెలకొరీగేడ్
ఉపాధ్యాయుడుగా జీవితం ప్రారంభించాడు
రామకృష్ణ.
పిల్లలన్నా...పూలన్నా అక్కడే అతి
యిష్టం ఏర్పడింది.
పెత్తనంటే అయినకు నసేమీ వరి
పడదు.
పసివాళ్ళ ముగ్ధ మందహాసమో ప్రకు
గంపటం. అల్లాలాంటి ఆ పిల్లల్ల హృద
యాల్ని తీర్చిదిద్దటం...తన జీవనధ్యేయంగా
భావించాడు. అనేక ప్రయోగాలు అనుసరి
అన్నవి పరిశీలిస్తూ సాగించాడు.

• • •

పిల్లలు వెన్నెల్లో "పీకాట" ఆడుకొం
టుంటే ఓరగా చూసాడు. ఇంకా ఏదో
తపస్సుంది. ఆ మధురానే మనస్సు
కలిగిన యువకుడంచడు పైజ్ఞానిక రాజా
ఏర్పడ్డాడు.
రామకృష్ణ ఆర్యకాన్న రూపకల్పన
జరిగి 'షాడోప్లే' వెడుగులోకి వచ్చింది.
సాంఘికాత్మక రంగంలో సంచలనం
కలిగించింది.
ఆ పైజ్ఞానిక రాజావమిస్తే వృద్ధు లే
మార్చుమాము, ఇస్తుము, విముక్తి అనే
షాడోప్లే రచనదుస్వాతంత్ర్యపోరాటాలదు.

• • •

ఎందరో అజ్ఞానుల్ని ఎక్కువ్ చేసాడు
రామకృష్ణ. దానికి గ్రంథాలయాల్ని సాద
నంగా ఎన్నుకొన్నాడు. దాంట్లు మున్సిపల్
పబ్లిక్ లైబ్రరీ నందాలయంగా నుండి
శ్రీ. పుట్టిన. దాని విలాగాలు ఏర్పరచి
'కూర్చుండ మా యింట పురిపీఠలేవు.
నా ప్రణ మాంకమే సిద్ధపరచనుంటే'...
రామకృష్ణ అభ్యర్థనం అంది...అన్నాడువచ్చిన
తర్వాత రూపం ఎరికగా చూడాలనిపిస్తేను.
ఎప్పటి చిరునవ్వు అహంభావా తప్ప
అహం లేదు.
గోడమీద ప్రేమాన తీసిన 'నెహ్రూ -
బర్నార్డ్' చిత్రపటమూ. రవీంద్రుడూ
మాయాడాగానే స్వాగత మిచ్చాడు.
'దుర్ విగ్రహం' ధ్యానముదరోనేవుంది
చెప్పాడు . కళ్ళు - నోరు మూసుకొని
కోతిబొమ్మలా మూగానే ఉన్నాడు తన
మిన్నదాంట్లో అతనవక్కాలంచేసి తోయగా
సహనంతోనే కూర్చోపెట్టుకొని 'తన రాకే
మా అదృష్టం'అని మాయాడాగానే అతనలా
ఆ దంపతులు కృతజ్ఞత వెలిబుచ్చారు.
ఏల్లలూ ... తోటా ... పూలూ ... పున్న
కాలూ మాయాడాగానే ఏమాయాలేదు.

• • •

వర్షధర్ గణగణ మన్నది. అధ్యాపకుల
కోసం (వారల్ల తాలూకా) జిల్లా పరిషత్
హైస్కూలు.
దాంతారికను చిందిం లాయుగా వసనవ
దేరేసు. 'వందేమాతరం'తో ఆ వెంనీ
పారంభమయ్యింది.
ఓ ఇరవాను నిక్కనిక్కు చుంటూ
పిల్లలు ఎదురుగా పూసుకొన్